

Грицюк Н.О.

К.е.н., старший викладач
СНУ імені Лесі Українки, Луцьк

ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ ЯК ГАЛУЗЬ НАУКОВОГО ЗНАННЯ

Феномени економічної психології — когнітивні й афективні характеристики економічної поведінки, атитьюди, мотивація, вплив соціуму на економічну поведінку, і

навпаки. Головне — ці феномени пов'язуються з реаліями економічного життя: прийняттям господарських рішень, маркетингом, податковими проблемами, стратегією досягнення прибутку тощо.

Сучасна економічна свідомість характеризується парадоксальною двоїстістю, що виявляється в розриві між відображенням відносин виробництва, розподілу і споживання. Свідомість ця переважно пасивна, дискретна і донаукова. Оскільки когнітивна структура цієї свідомості ґрунтується на принципі примітивної рівності, остільки стає зрозумілим, що вона має розвинуті несвідому і підсвідому сфери, викликані пригніченими потягами й безперервним дисбалансом уявлень про цінності і виробництва, і споживання.

Економічна психологія – наука, яка вивчає економічне мислення, суб'єктивну форму існування й розвитку економічних потреб та інтересів окремої особи, колективу й суспільства, а також аспекти національної свідомості, психологи, цілей та ідеалів основних суб'єктів економічної діяльності, які опосередковано впливають на розвиток продуктивних сил. Економічна психологія сформувалася в 60-ті ХХ ст. у працях західних психологів Г. Саймона, П. Альбу, Дж. Катона та ін. Вони стверджують, що «психологічні витрати» повинні зараховуватися до витрат виробництва товарів і послуг, а предметом економічної психології є передусім економічна поведінка людини. Це зближує економічну психологію із західною економічною теорією, в якій предметом вивчення є насамперед економічна діяльність людини. [1]

Елементами економічного мислення сучасного працівника є уміння знаходити оптимальні для зростання ефективності окремого робочого місця, бригади, цеху й підприємства й навіть галузі варіанти розвитку, оволодіння найновішими прийомами технологічних, проектно-конструкторських розробок, техніко-технологічна культура, орієнтація на найраціональніше використання економічних і природних ресурсів тощо. Водночас специфіка економічного мислення працівника певної спеціальності й професії залежить від сфери його діяльності, посади, характеру праці та інших факторів. Найважливіші завдання економічної психології: формування в окремого працівника, трудового колективу почуття господаря, а в працевдатного населення – національної економічної ідеї. Почуття господаря можна сформувати насамперед у людини-власника. Певною мірою це почуття формується за допомогою створення для найманого працівника належних умов, раціональних форм і методів організації праці, запровадження прогресивних систем заробітної плати тощо.

Економічна свідомість, економічна психологія – важливі елементи духу народу, його духовності, національного характеру, які відіграють всезростаючу роль у соціально-економічному прогресі суспільства. Економічна психологія як наука формується на межі економічної теорії та психології.

Список використаних джерел:

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Ред. кол.: ...С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.
2. Бутко М. П. Економічна психологія: навч. посіб. / За заг. ред. Бутко М. П. / М. П. Бутко, А. П. Неживенко, Т. В. Пепа – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 232 с.
3. Ложкін Г. В., Петровська Т. В. “Економічна психологія”. — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. — 14 с.

Забедюк М.С.

К.е.н., доцент

Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР